

Niet-technische samenvatting 202014373

1 Algemene gegevens

1.1 Titel van het project	Onderzoek ten behoeve van registratie voor markttoelating van voer- en drinkwateradditieven bij pluimvee
1.2 Looptijd van het project	1 februari 2021-1 februari 2026
1.3 Trefwoorden (maximaal 5)	pluimvee, markttoelating, registratie, effectiviteit, tolerantie

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.	☐ Fundamenteel onderzoek
	☐ Translationeel of toegepast onderzoek
	☒ Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
<i>U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.</i>	☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
	☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
	☐ Hoger onderwijs of opleiding
	☐ Forensisch onderzoek
	☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	De proeven onder dit project worden uitgevoerd om additieven officieel te laten registreren voor toelating op de markt. Additieven zijn toevoegingsmiddelen (geen diergeneesmiddelen) die aan diervoeders of drinkwater worden toegevoegd om de gezondheid van dieren en/of de verteerbaarheid van voedingsstoffen te bevorderen. Om zo min mogelijk antibiotica te hoeven gebruiken, is het belangrijk om alternatieven te vinden voor de ondersteuning van de diergezondheid. Ook het milieu speelt hierbij een rol: als voedingsstoffen niet goed benut worden door het dier, kunnen ze negatieve effecten hebben op de gezondheid van het dier, en bovendien wordt het overschot aan onbenutte voedingsstoffen uitgescheiden in de mest. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot te natte mest en te hoge
---	---

mineralengehaltes in de mest. Daarom is het belangrijk dat er effectieve en veilige additieven ontwikkeld en toegelaten worden.

Voordat additieven officieel geregistreerd kunnen worden, moeten ze eerst beoordeeld worden op hun effectiviteit en veiligheid voor het dier waar ze voor bedoeld zijn. De European Food Safety Authority (EFSA) is de Europese instantie die deze beoordeling uitvoert. Degene die het additief wil laten registreren, moet een dossier aanleveren aan EFSA met daarin de resultaten van een aantal dierproeven, die de effectiviteit en veiligheid van het additief aantonen. Het uitvoeren van deze proeven is een wettelijke eis.

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?

Het project levert gegevens op die gebruikt worden door producenten van additieven om registratiedossiers aan te leggen. Registratiedossiers worden beoordeeld door de EFSA, om te bepalen of een additief effectief en veilig is voor het dier waar het voor bedoeld is.

3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?

Binnen de looptijd van het project (5 jaar) worden maximaal 5400 vleeskuikens, 3600 leghennen, en 1800 kalkoenen gebruikt.

3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?

De negatieve gevolgen voor het dierenwelzijn bestaan uit het nemen van bloedmonsters, weefselmonsters en/of mestmonsters. Voor het nemen van weefselmonsters wordt het dier gedood. Het nemen van mestmonsters heeft op zichzelf geen negatieve gevolgen voor het dierenwelzijn, maar de huisvesting op roostervloeren mogelijk wel. Roostervloeren zijn echter noodzakelijk om 1) ervoor te zorgen dat de dieren geen strooisel of mest kunnen oppikken en 2) om schone mest zonder strooisel te kunnen verzamelen. Alleen op deze manier kunnen betrouwbare resultaten verkregen worden.

3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?

Het ongerief wordt ingeschat als licht.

3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?

Dieren waarvan weefsels verzameld moeten worden voor onderzoek, worden gedood. Dit betreft naar schatting 50% van het totaal aantal dieren. De overige dieren verlaten het bedrijf in overeenstemming met wettelijke regelgeving. Dit houdt in dat deze dieren door een erkende veetransporteur worden overgebracht naar een andere pluimveehouder om de legperiode of de periode tot het bereiken van de slachtrijpe leeftijd te vervolgen. Als dieren na de proef reeds de slachtrijpe leeftijd hebben bereikt, worden ze direct aan het slachthuis afgeleverd.

4 Drie V's

4.1 **Vervanging**
Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig

Er is wettelijk vastgesteld dat er geen vervanging (andere techniek of andere diersoort) mogelijk is en dat de effectiviteit bij het levende dier moet worden vastgesteld. De werkzaamheid van een additief moet daarom, nadat het

is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.

onder laboratoriumomstandigheden is getest, ook in het doeldier aangetoond worden, voordat het toegelaten wordt op de markt.

4.2 **Vermindering**

Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.

De benodigde aantallen dieren worden met statistische modellen berekend en er wordt gewerkt met het minimaal benodigde aantal dieren dat op grond van EFSA richtlijnen vereist is. Daarnaast wordt waar mogelijk hetzelfde dier gebruikt voor zowel bloed- als weefselmonsters, en wordt waar mogelijk hetzelfde monster gebruikt voor meerdere analyses.

4.3 **Verfijning**

Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.

Registratie van additieven vereist dat de proeven worden uitgevoerd in de diercategorie waar het registratie voor wordt aangevraagd (doeldier). Aangezien dit project betrekking heeft op additieven voor pluimvee, bepaalt deze eis of er wordt gekozen voor vleeskuikens, leghennen, of kalkoenen. Door te werken met het doeldier zijn de resultaten van de studies zeer goed te vertalen naar toepassing in de praktijk.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

De dieren worden in principe op dichte vloeren met strooisel gehuisvest. Alleen in het geval dat het proefdoel vereist dat er mestmonsters genomen moeten worden, worden de dieren zo kort mogelijk op roostervloeren gehuisvest. Tijdens de periode dat de dieren op roostervloeren zijn gehuisvest, wordt het lichtschema (aantal uren licht en aantal uren donker) zodanig aangepast dat de dieren voldoende en afwisselend bewegen en rusten.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

11 maart 2021

Beoordeling achteraf

Nee

Andere opmerkingen

Nee